

NEUROSUITE

Escrit per Pasqual Mas | 29 d'abril de 2026

Títol: Neurosuite

Autor: Margherita Guidacci

ISBN: 978-84-09-81477-0

Prefaci, selecció i traducció: Marta Vilardaga i Josep Porcar

Editorial: Salze

Quan als anys setanta la florentina Margherita Guidacci (1921-1992) va donar a conèixer *Neurosuite* a Vicenza, ja arrossegava diversos cops luctuosos que la van marcar des de la seva adolescència i la van encaminar cap a l'aïllament i la introspecció que caracteritza la seva poesia, reflex també de la davallada psíquica en la qual va caure i que reflectirà més endavant en l'antologia que ací comentem i que arriba fins el seu darrer llibre, *Anells del temps* (1993), mecanoscrit tres anys després de l'íctus que va acabar amb ella a Roma, on la crida la presència de la mort «a obscuras y segura», com diu parafrasejant sant Joan de la Creu. L'antologia que ens presenten en català Josep Porcar i Marta Vilardaga va més enllà de *Neurosuite*, car recull poemes de llibres d'abans i de després de 1970 i completen una visió amplíssima de la poètica introspectiva, però anti-hermètica, de Margherita Guidacci, la qual va escriure després de la mort de sa

mare i del seu marit gran part de la seva obra. *Neurosuite* és qualificada per la poeta de "nadir", degut a l'enfonsament neurològic que l'havia tingut atrapada, i el qual tracta de guarir amb l'escriptura. No obstant això, la poesia de Margherita Guidacci sempre és manté clara, precisa i serena.

Si comença la seva formació apropant-se a Ungaretti i a la literatura francesa (Mallarmé i Valéry), amb la seva tasca de traductora i docent s'apropa a la literatura anglesa (Emily Dickinson, T.S. Eliot, Hemingway...) i a d'altres, així que als primers poemes manté diàlegs sobre la vida i la mort («àngels ambigus») amb els arbres, la mar («ànima marina») i la voluntat de protegir les paraules d'una glòria de xerrameca. És conscient que «les paraules tenen un sentit / Només les nodreix la memòria». Amb *Neurosuite* —que aquí és reproduceix íntegrament— surt de les aigües fosques que la tenien emmurallada en la seva condemna quotidiana tot defugint un «final anticipat» amb «llops secrets», «flàmules de terror», «gàbia del nostre captiveri», «llits-tomba», «desert de lava», «agulles i elèctrodes», «electroxoc», «fosc cor», «por», «dolor i deliri», «cella»...

Després, la contemplació de la vida i la presència de la mort deriven cap a la religiositat d'alguns poemes que es refugien en la fe amb clara referència als textos bíblics, tasca que abandonarà per esdevenir més propera a la visió humanista i social, i per això tracta temes com l'atemptat terrorista del 2 d'agost de 1980 en *El rellotge de Bolonya* (1981), les víctimes del cop d'estat a Xile en *El buit i les formes* (1977) —on «han fet un mur, tan llarg / com el mar i els Andes»—, o fets històrics / «estacions» en *La Via Crucis de la humanitat* (1984).

Text: Pasqual Mas